

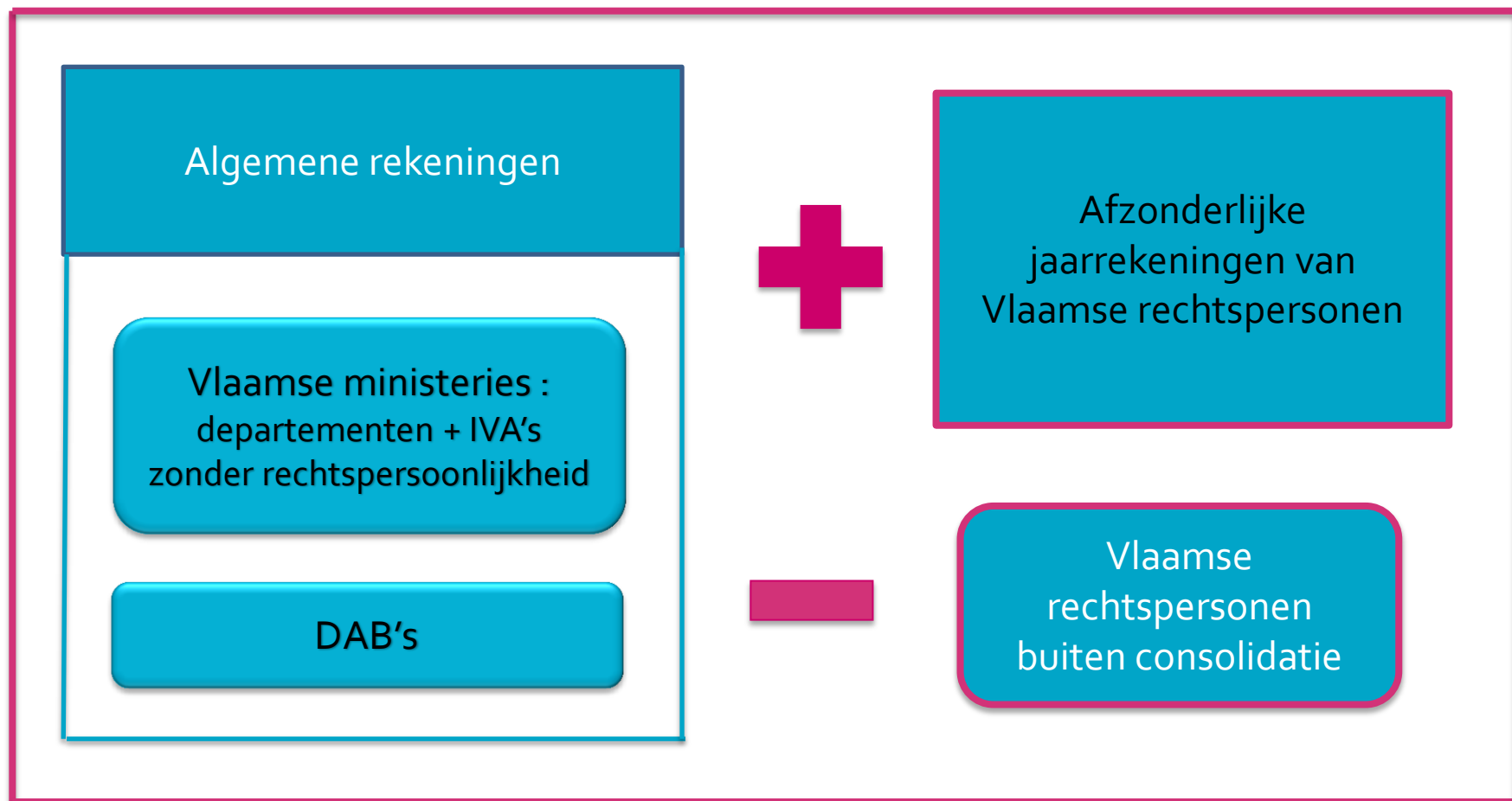

RAPPORT OVER DE ALGEMENE REKENINGEN 2016 VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Presentatie in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

24 oktober 2017

Rekeningen Vlaamse Gemeenschap

ESR-geconsolideerde rekening Vlaamse Gemeenschap

31/03

- Voorlegging van algemene rekeningen en jaarrekeningen RP aan Rekenhof
- **EARLY WARNING**

21/04

- Verslag bedrijfsrevisor aan Rekenhof en Vlaamse Regering

31/05

- Opmerkingen Rekenhof aan Vlaamse Regering en rechtspersoon

21/06

- Antwoord Vlaamse Regering of rechtspersoon op opmerkingen Rekenhof

30/06

- Rekeningenrapport Rekenhof aan Vlaams Parlement

15/09

- Indiening ontwerp decreet algemene rekeningen bij Vlaams Parlement

31/10

- Goedkeuring decreet algemene rekeningen door Vlaams Parlement

Structuur rekeningenrapport 2016

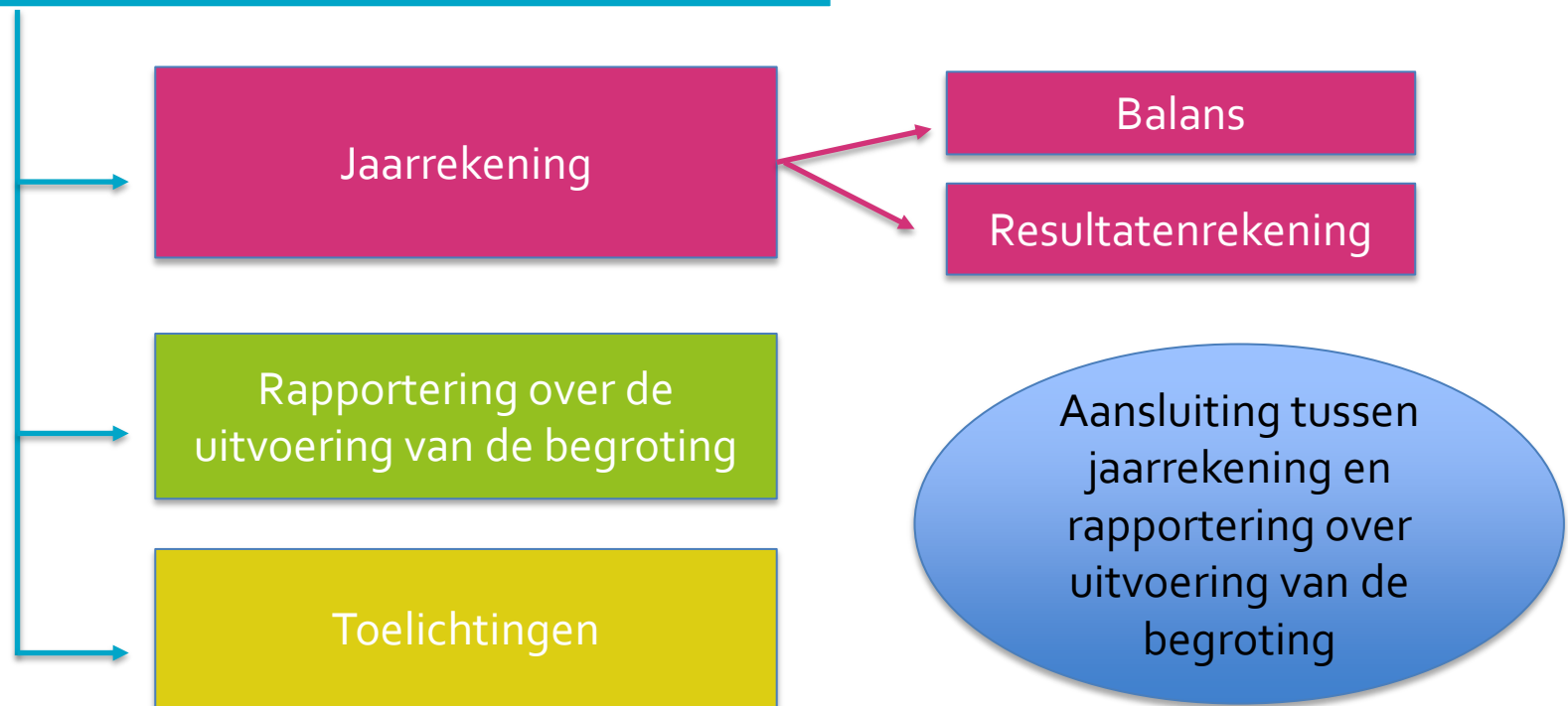
- Hoofdstuk 1: inleiding
- Hoofdstuk 2: algemene rekeningen
 - Uitvoeringsrekening van de begroting
 - Jaarrekening: balans, resultatenrekening, toelichting
 - Begrotingsimpulsen en kostendrijvers
 - Benutting van de kredieten
- Hoofdstuk 3: rekeningen rechtspersonen / single audit
- Hoofdstuk 4: ESR-consolidatie / ESR-vorderingensaldo
- Hoofdstuk 5 en 6: conclusies en aanbevelingen
- Hoofdstuk 7: Reactie van de minister

ALGEMENE REKENINGEN

Rekeningen Vlaamse Gemeenschap

Algemene rekeningen

ALGEMENE REKENINGEN

RAPPORTERING OVER UITVOERING
BEGROTING

Rapportering over uitvoering begroting

in miljoenen euro's

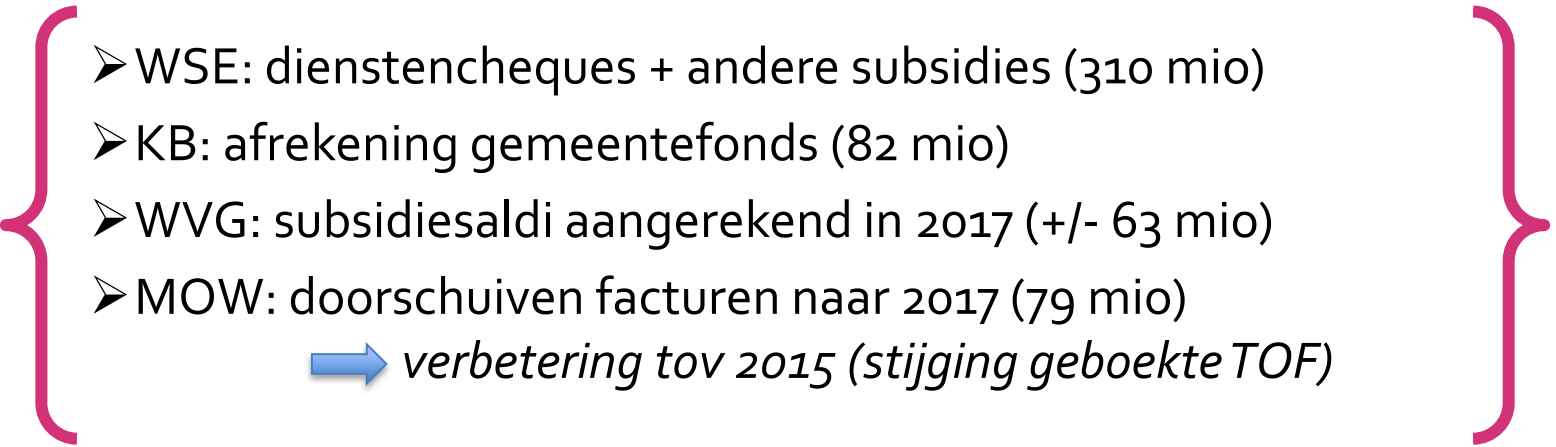
Begrotingsuitvoering exclusief DAB's	Uitvoering 2015	Begroting 2016	Uitvoering 2016	%
Totaal ontvangsten	40.385,0	37.655,6	38.339,6	101,8
Totaal uitgaven	-37.205,1	41.296,3	39.541,7	95,8
Resultaat	3.179,9	-3.640,7	-1.202,1	
Opbrengst leningen	1.031,5	3.283,4	1.602,5	48,8
Aflossing leningen	-383,4	1.306,8	1.303,4	99,7
Resultaat incl. schuldaflossing	3.828,0	-1.664,0	-903,0	

Begrotingsuitvoering DAB's				
Ontvangsten	1.160,4	1.170,1	1.198,1	102,4
Uitgaven	1.212,1	1.340,6	1.171,6	87,4%
Resultaat	-51,7	-170,4	26,5	

Rapportering over uitvoering begroting

- Uitsluitend gedetailleerde cijfers, geen inhoudelijke bespreking in het jaarverslag (↔ rapport monitoringcomité)
- Problemen van jaarafgrenzing: **impact uitgaven > 500 mio**

-
- WSE: dienstencheques + andere subsidies (310 mio)
 - KB: afrekening gemeentefonds (82 mio)
 - WVG: subsidiesaldi aangerekend in 2017 (+/- 63 mio)
 - MOW: doorschuiven facturen naar 2017 (79 mio)
➡ *verbetering tov 2015 (stijging geboekte TOF)*

IMPACT OP VORDERINGENSALDO TEN BELOPE VAN MUTATIE

Rapportering over uitvoering begroting

- *Opbrengsten verkeersboetes*
aangerekende ontvangsten uit verkeersboetes omvatten zowel voorschot 2015 (120,9 mio) als voorschot 2016 (161,2 mio) → ESR-matige correctie nodig + geen zicht op afrekeningen
- *Opbrengsten klimaatfonds*
geboekte opbrengsten uit veiling emissierechten (235,1 mio) → samenwerkingsakkoord nog niet goedgekeurd door Vlaams parlement = (nog) niet aanrekenbaar
- *Opbrengsten BFW + gewestelijke PB*
aangerekend op moment van (kas)doorstorting ↔ rekendecreet (vordering/verplichting)

Begrotingsimpulsen en kostendrijvers 2016

- *Kilometerheffing*

Gerealiseerde bruto-ontvangsten ca. 1/5 minder dan geraamd (-67 mio)

Provisie voor tegenvallende inkomsten niet aangewend

- *Energiebeleid*

Opbrengst van de heffing haalt 92% van de ramingen (-24 mio)

De uitgaven bleven 42% beneden kredieten (-128 mio)

Positieve impact > 100 mio op vorderingensaldo

Vlaamse overheid

- *BAM*

Geraamde impact van 24,2 mio meer uitgaven t.o.v. 2015

Inschatting van de vooruitgang te optimistisch (-26,6 mio)

Benutting van de kredieten 2016

- *Uitvoering begroting participaties*

Ontvangsten opmerkelijk beter dan geraamd (+138,1 mio)

Uitgavenkredieten slechts 8,6% gebruikt (-153,2 mio)

- *Onderbenutting kredieten MOW*

Investerings in weginfrastructuur benut ten belope van 86% (-57 miljoen euro)

Openstaande verbintenissen eind 2016 lopen op (> 1 miljard euro)

Rekenhof: verbintenissen blijven onterecht openstaan

- *Middelen verkeersveiligheidsfonds niet besteed*

Slechts 1,3 mio vastgelegd en 0,6 mio vereffend in 2016

Nuance: ontvangsten slechts op einde jaar beschikbaar

ALGEMENE REKENINGEN

BALANS EN RESULTATENREKENING

Balans

	2014	2015	2016
ACTIVA (in miljoen euro)			
Immateriële vaste activa	23,7	28,2	28,8
Materiële vaste activa (*)	28.888,9	29.418,5	29.742,5
Financiële vaste activa	3.793,5	4.592,7	6.543,3
VASTE ACTIVA	32.706,2	34.039,4	36.314,6
Vorderingen op meer dan 1 jaar	1.880,1	226,6	272,1
Vorderingen op max. 1 jaar	1.381,0	1.677,9	2.065,4
Geldbeleggingen	1,5	1.127,0	65,4
Liquide middelen	0,1	416,6	5,3
Overlopende rekeningen	91,2	44,5	34,6
VLOTTENDE ACTIVA	3.353,9	3.492,7	2.442,8
TOTAAL	36.060,1	37.532,1	38.757,4

(*) m.i.v. te verwerken facturen investeringen

Balans

	2014	2015	2016
PASSIVA (in miljoen euro)			
Kapitaal	26.783,2	27.017,8	26.850,9
Reserves	11,0	9,3	9,9
Overgedragen resultaat	313,0	2.834,9	3.798,0
EIGEN VERMOGEN	27.107,2	29.862,1	30.658,8
Schulden > 1 jaar	2.379,7	2.153,3	3.776,2
Schulden op max. 1 jaar	6.043,7	4.927,4	4.060,3
Overlopende rekeningen	529,4	589,3	262,1
VREEMD VERMOGEN	8.952,9	7.670,0	8.098,6
TOTAAL	36.060,1	37.532,1	38.757,4

Balans

- Algemeen: waarderingsregels onvoldoende toegelicht
- Materiële vaste activa
 - Waarderingsregels: onvoldoende toegelicht
 - Netto boekwaarde materiële vaste activa kunstmatig hoog door gebrek aan adequate afschrijvingsregels
bv. werken van burgerlijke bouwkunde vrij van afschrijving
- Erfpachtovereenkomst Kaaithheater (31 mio) boekhoudkundig niet correct verwerkt (= leasing en soortgelijke rechten)
- Vaste activa in aanbouw: 47% betreft investeringen > 10 jaar oud

leidt tot overwaardering activa / eigen vermogen

*Project "Optimalisatie inventaris investeringsgoederen"
Evaluatie waarderings- en afschrijvingsregels door Vlaamse
Adviescommissie Boekhoudkundige normen*

Balans

- **Financiële vaste activa**
 - Verkoopprijs participatie T-groep onvolledig geboekt (+8 mio)
 - Afwaardering participatie in LSO zonder verantwoording (-61 mio)
- **Vorderingen**
 - oninbare vordering op VMSW (59,3 miljoen euro) nog niet afgeboekt
 - uitsplitsing openstaande vorderingen: onvolledige ouderdomsbalans
 - openstaande fiscale vorderingen $\neq$ Vlaams Fiscaal Platform (verschil 13 mio)
 - belastingen mbt 2016 $\rightarrow$ geen te innen opbrengsten
 - veel oude vorderingen waarvan inning twijfelachtig $\rightarrow$ slechts 44.000 euro waardeverminderingen

Balans

- **Eigen vermogen**
 - Kapitaal daalde door overboeking schuld tov federale overheid (-186,7 mio)
 - Overgedragen winst uit 2015 aangepast door inkantelingen van beginbalansen (+12,3 mio)
 - Kapitaal omvat saldi uitvoeringsrekeningen DAB's (+25,9 mio)
 - Verdeling overgedragen resultaat DAB Herstelfonds (-20,4 mio)
- **Voorzieningen**
 - Geen voorzieningen aangelegd (hangende geschillen VFLD 700 mio?)
- **Overlopende rekeningen passief**
 - Tussenrekening #499 (saldo 156 mio omvat 320 mio?)

Resultatenrekening

in miljoen euro

	2014	2015	2016
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	25.863,7	37.153,0	38.173,1
Andere operationele opbrengsten	218,7	324,3	235,1
Operationele opbrengsten	26.082,4	37.477,3	38.408,2
Diensten en diverse goederen	1.089,4	1.195,2	1.132,5
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	830,3	882,0	970,7
Afschrijvingen	75,4	83,7	119,5
Inkomensoverdrachten	24.210,7	34.541,6	35.224,4
Andere operationele kosten	-4,7	-4,4	4,2
Operationele kosten	26.201,0	36.698,1	37.451,3
Operationeel resultaat	-118,7	779,1	956,9
Financiële opbrengsten	264,7	1.262,4	115,3
Financiële kosten	122,0	107,3	109,0
Resultaat uit de gewone activiteiten	24,0	1.934,2	963,2
Uitzonderlijke opbrengsten	271,7	667,8	204,1
Uitzonderlijke kosten	12,7	133,6	165,3
Resultaat van het jaar	283,0	2.468,4	1.002,0

Federale operatoren

- Wordt geregeld in protocollen
- Boeking na indiening algemene rekeningen (5,7 mio uitgaven; 7,1 mio ontvangen)
- De ontvangsten (7,1 mio) zijn pas geboekt op 31 mei 2017, na afsluiting economische hergroepering (INR)

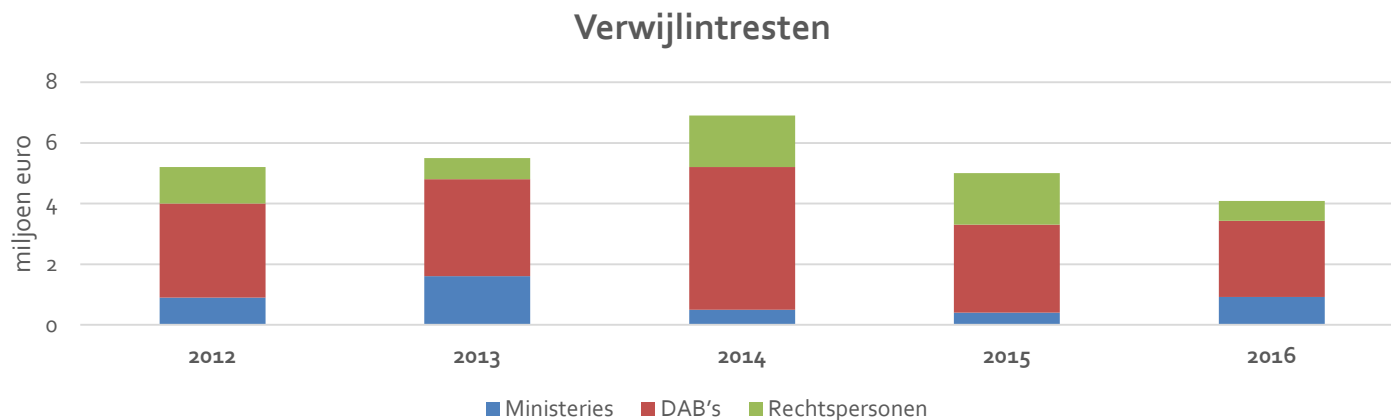
*niet meegerekend in vorderingensaldo
nog niet definitief*

- Laattijdige doorstroming informatie

fin. thematisch onderzoek RH mbt impact 6de SHV

Betaalgedrag

- Verwijlintresten dalen met 18% t.o.v. 2015
- Nochtans vermindert tijdigheid betaling facturen (meer dan 1 op 4 facturen te laat betaald ↔ doelstelling maximaal tijdig betalen)
- Minister wijst op verplichte elektronische facturatie voor overheidsopdrachten vanaf 1 januari 2017 + evaluatie facturatieprocessen

JAAARREKENINGEN VLAAMSE RECHTSPERSONEN

Belangrijke vaststellingen rechtspersonen

- Rekeningen over het algemeen afgesloten zonder voorbehoud
- Problematiek jaarafgrenzing (subsidiesaldi Kind en Gezin, Fonds Jongerenwelzijn, Hermesfonds)
- Validatie gegevens federale operatoren: voorbehoud (Vlaams Zorgfonds, VIPA, VDAB)
- Rechtspersoonsgebonden vaststellingen
 - **VIPA:** afkeurende verklaring: schuld van 1,8 mia niet opgenomen in balans (alternatieve financiering) + ziekenhuisinfrastructuur volledig aangerekend ad 490 mio (↔ INR 250,4 mio)
 - **Hermesfonds:** aanrekening op kasbasis (33,5 mio) + provisie dubieuze debiteuren ondergewaardeerd (12 mio)
 - **WZ:** hangend geschil met BTW-administratie (17,1 mio)
 - **VDAB:** versneld en correct aangerekend (16 mio ↔ ESR geschrapt)

GECONSOLIDEERDE REKENING

ESR- GECONSOLIDEERDE
VORDERINGENSALDO VLAAMSE OVERHEID

Geconsolideerde ESR-rekening

in miljoen euro

Ontvangsten	Algemene rekeningen	Rechts- personen	Consolidatie
Uitvoeringscijfers begroting	41.092,6	17.153,0	58.243,7
Overgang naar ESR 2010			
Interne verrichtingen (ESR 08)		-2.609,3	
Deelnemingen (ESR 8)	-219,9	-1.692,1	
Leningen (ESR 9)	-1.602,5	-2.825,5	
Dotaties consolidatiekring	-875,3	-8.159,1	
Correcties gewestbelastingen en BFW	-382,6		
Correcties EH: verkeersboetes, emissierechten, UZ Gent,...)	-274,3	+0,5	
ESR-gecorrigeerde ontvangsten	37.737,9	1,867,5	39.605,4
		2015	37.911,8

Geconsolideerde ESR-rekening

in miljoen euro

Uitgaven	Algemene rekeningen	Rechts- personen	Consolidatie
Uitvoeringscijfers begroting	42.016,7	17.153,0	59.169,7
Overgang naar ESR 2010			
Interne verrichtingen (ESR 03)		-2.909,5	
Deelnemingen (ESR 8)	-2.124,3	-2.996,3	
Leningen (ESR 9)	-1.306,1	-1.559,9	
Dotaties consolidatiekring	-8.730,1	-39,8	
Correctie VIPA + ZH		-326,4	
Overige correcties	+8,7	-15,5	
ESR-gecorrigeerde uitgaven	29.864,8	9.305,6	39.170,4
		2015	38.084,7

Geconsolideerde ESR-rekening

in miljoen euro

Economische hergroepering		Consolidatie
ESR-gecorrigeerde ontvangsten		39.605,4
ESR-gecorrigeerde uitgaven		39.170,4
ESR-saldo ontvangsten/uitgaven		435,0
Bijkomende correcties		
Scholen voor Morgen		-528,1
PPS (De Lijn, Toerisme)		-37,8
Universiteiten - hogescholen		+74,0
Herclassificatie deelnemingen		-41,2
Via-Invest		+10,2
Overige correcties		+0,3
Zorgfonds		4,9
Geconsolideerd ESR-vorderingensaldo		-82,6
	2015	-296,3

ESR-geconsolideerde rekening 2016 - Bijlage ontwerp van decreet van de algemene rekening (VR 13/10/2017)

	(in mio euro)
Vorderingensaldo 17 mei 2017	- 82,6
Uitbreiding perimeter door INR (vnl. Vitare, be-DIVE)	-8,3
Kaaitheater (financiële lease)	-15,1
Overheidsactiva binnen kader van PPS	3,3
Transacties 6 ^{de} SHV (fed. operatoren en verkeersboetes)	-6,8
Vorderingensaldo VR 13 oktober 2017	-109,5
Vorderingensaldo INR 20 oktober 2017	-127,4

Consolidatiekring Vlaamse overheid

- Consolidatiekring 2016: 132 entiteiten incl. VO (+2)
- EKM's + Commissies vr Juridische Bijstand: beschouwd als 1 entiteit, niet individueel
- Universiteiten en hogescholen louter per saldo geconsolideerd
- Voor een aantal rechtspersonen: geen uitvoeringscijfers (begroting)
- Entiteit in consolidatie buiten sectorale code 13.12 (Zorgfonds) → agentschap VSB vanaf 2017 $\subset$ 13.12
- Daarnaast ook Vlaamse rechtspersonen (rekendecreet) buiten sectorale code 13.12 (Psychiatrische zorgcentra Geel en Rekem, UZ Gent, Watergroep,...)

Opmerkingen bij de geconsolideerde rekening

- Eliminatie interne stromen niet sluitend (264,5 mio onevenwicht), moet in evenwicht
- Correcties op verschillende niveaus: transparantie?
 - ↳ Extracomptabele ESR-correcties voor emissierechten, VIPA, ZH-infrastructuur, sluis Terneuzen... niet zichtbaar in rapportering
 - Rekenhof beveelt aan: correcties beperken, transparant tot uiting brengen en tijdig rapporteren en onderbouwen
- Vlaamse overheid plaatst geconsolideerde uitvoeringscijfers niet naast begroting 2016
- Positief: VMSW, VWF en ESF vanaf 2016 opgenomen in consolidatie

Impact opmerkingen Rekenhof (in mio euro)	Impact	Impact recurrent
Ministerie + DAB's		
Aanrekening dienstencheques in volgend boekjaar	-275,6	+2,8
Doorschuiven uitgaven naar volgend boekjaar	-266,3	+29,1
Afrekeningen en vorderingen verkeersboetes	?	?
Rechtspersonen		
FJW – niet boeken afrekeningen 2016 instellingen	-34,1	-1,4
VAPH – niet gebruikte personeelspunten	-38,9	+0,4
Kind en Gezin – aanrekening subsidies op kasbasis	-36,7	-0,2
Hermesfonds – kasbasis + waardevermindering vorderingen	-45,5	-33,3
NV De Scheepvaart – laattijdig aanrekenen overheidsopdr.	-	+1,5
Boeking na 30 maart 2017 niet in EH opgenomen		
Vorderingen uit boetes kilometerheffing	+6,1	-
Terugvorderingen in kader van dienstencheques	+7,1	-
Andere ontvangsten (diverse belastingen, rente)	+1,6	-
Impact op vorderingensaldo 2016	-682,3	-1,1

Geconsolideerde schuld op 31 december

In miljoen euro

	2015	2016
Directe uitstaande schuld	4.159,0	3.953,7
Directe kasschuld	0,0	722,6
Negatieve stand CFO	17,3	0,0
Directe schuld Vlaamse overheid	4.176,3	4.676,3
Huisvestingsmaatschappijen	9.318,6	9.125,2
Ziekenhuisinfrastructuur	0,0	4.963,2
VIPA	1.846,6	1.760,2
PPS	1.097,8	1.173,0
Te consolideren instellingen	1.239,2	740,9
Erkende kredietmaatschappijen	596,9	590,6
Universiteiten en hogescholen	305,1	460,6
AGION	300,7	313,3
Indirecte schuld	14.704,9	19.127,0
Geconsolideerde schuld	18.881,2	23.803,3

Opmerkingen bij de geconsolideerde schuld

- Geconsolideerde schuld stijgt met 26% (+4,9 mia)
→ gevolg schuld ZH-infrastructuur (6de SHV)
- Tabel bevat netto-schuldcijfers
- Universiteiten en hogescholen: enkel globaal (460,6 mio)
- Onduidelijkheid welke schulden opgenomen → rubriek 48 van de balans *Overige schulden*
- Geen info over geconsolideerde reserves/beleggingen

Reactie minister

- Binnen strikte timing opmaak jaarrekening niet mogelijk meer duiding te geven
- Enkele verduidelijkingen bij opmerkingen Rekenhof
- Geen motivering toepassing ESR-aanrekeningsregels i.p.v. regels rekendecreet
- Enkele maatregelen beloofd
 - *Aantal aspecten op agenda van de Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen*
 - *Project 2016-2020 Optimalisatie inventaris investeringsgoederen*
 - *Rapporteringsbehoeften VLABEL in kaart brengen*
 - *Implementatie procedure dubieuze debiteuren*